

"Borcumu qaytarmaq üçün burdayam"

⌚ 03-11-2017 🌐 354

A+ A-

Dünya şöhrəti soydaşımız, məşhur pianoçu, professor Adilə Əliyeva Bakıdadır. Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasında ustad dərsləri keçir. Heç belə bir fürsəti ötürmək olar? Təbii ki, yox.

Adilə xanımın ustad dərsinin vaxtını öyrənib yolumuzu Bakı Musiqi Akademiyasından salırıq. Birinci mərtəbədəki kiçik zalin qapısını ehmalca açıb içəri keçirik. Qoşa royallardan birinin qarşısında Adilə xanım, o birinin qarşısında isə tələbə eyleşib. Adilə xanımı dərhal tanıyırıq, amma tələbənin adını bilmək üçün dərsin programına baxmaq lazımdır: 2-ci kurs tələbəsi Ceyhun Əzizov. Çaldığı əsər: F.Şopen - «Skertzo 2». Tələbə oğlan həyecanını boğub çalır, Adilə xanım isə onu yarida saxlayıb, əsərin həmin hissəsini daha dürüst çalmaq üçün məsləhət verir və özü də çalaraq nümunə göstərir. Amma, deyəsən, pianoçu-pedaqoq tələbədən istədiyini ala bilmir. Odur ki, bu yerdə həyatı misalla müqayisə aparır:

- Bax, bu yerdə elə bil ki, sevdin qızla səhbət edirsən. Sən onunla qışqıraraq, ya da tələsik danişmırsan ki?! Çalış ki, bu əsərin ifasında da həmin romantik hissələri öz çalğınlı ifadə edəsən.

Tələbə yene həmin yerdən ifasına davam edir. Adilə xanım bir də onu saxlayır:

- Yox, olmadı. Sən burada elə bil mahni oxuyursan. Oxumaq lazım deyil, səhbət et.

Deyəsən, ustad niyyətinə çatır. Tələbə məhz onun başa saldığı tərzdə çalğısına davam edir...

...Royala yaxınlaşan növbəti ifaçını gördükdə Adilə xanımın üzünə təbəssüm qonur. Gələcəyin pianoçusundan daha çox balerinə oxşayan çiçək kimi bir qız. Həyəcandan titrəyən səsi ilə özünü təqdim edir:

- G.Şaroyev adına məktəbin 5-ci sınıf şagirdi Şirin Əmirəslanova.

Şirin royalın qarşısında yerini rahatlaşır. O, böyük müəllimin qarşısında F.Şubertin «Ekspront» əsərini çalır. Qız çalmağa başlayınca salonda eylemiş fortepiano müəllimlərinin üzünün ifadəsi ciddiləşir. İncə qızçıqazın ifası yaşıdan və bilik səviyyəsindən xeyli üstün, bilekləri isə möhkəmdir. Nəhayət, «Ekspront» bitir. Adam dərsdə olduğunu unudub el çalmaq istəyir az qala.

Adilə xanım ayağa qalxıb Şirinə yaxınlaşır:

- Müəllimin sənin bileklərini, barmaqlarını düzgün işlətməyə alışdırıldığı üçün ona təşəkkür düşür. Amma, Şirin, bax, sənə nə deyirəm. Şubertin bu əsəri xatirələr üstündə qurulub. Bəstəkar sanki öz başına gələnləri danişir. Çoxları bilmir ki, öz dövründə Şuberti heç ciddi bəstəkar hesab etməyiblər. O yaziq isə şöhrət tapana kimi fəhləliklə, kafedə işləməkə pul qazanmağa məcbur olub. Bax, bu əsərdə də öz acı xatirələrini bölüşür. «Ekspront»u çalarkən bir az qəmlə notlara diqqət yetirmək lazımdır. Elə fikirləş ki, sənin dişin ağrıyrı, ifanda da bu ağınızı çatdırmağa çalış. Amma sənin ifanın ruhunda şənlik var. Elə bil sən deyirsən ki, mənim dişim ağrıyrı, amma kefim kökdür. Belə olmur axı... Düz deyirəm?

Şirin başını tərpədərək müəllimin sözünü təsdiqləyir. Və yenidən qaldığı yerdən davam edir...

...Saat 12-də bitməli olan ustad dərsi günortadan sonra da davam edir. Adilə xanım müxtəlif təhsil müəssisələrində təhsil alan gənc pianoçularla böyük həvəs və səhrələr məşğıl olur. Həmin pianoçular isə bu məşğələye təkçə valideynləri, ya da tələbə yoldaşları ilə deyil, müəllimləri ilə de gəliblər. İncəsənət gimnaziyasının 11-ci sınıf şagirdi Əzizə Ələşgerlinin ixtisas müəllimi isə bütün ustad dərsini, şagirdinin çıxışını ləntə alır. Deməli, Adilə xanımın qiymətli tövsiyələrindən, maraqlı müqayisələrindən başqa şagidlərə də pay düşəcək. Nə gözəl!

Dərsdən aralanıb akademianın rektoru, Xalq artisti, professor Fərhad Bəbəlbəylinin fikirlərini öyrənirik:

- Adiləni men uşaqlıqdan tanıyram, ona vunderkind deyirdilər. O hełe məktəblı ikən simfonik orkestrle birlikdə çıxış edirdi. Adilə gözəl pianoçu olmaqla yanaşı, həm de gözəl təşkilatçıdır. Hələ sovet dövründə «Azkonser» kimi böyük təşkilatın partiya komitəsinin katibi idi. Sonradan onun pedaqoji qabiliyyəti de üzə çıxdı. Bilirsiniz, bütün bu xüsusiyyətlər nadir hallarda bir insanda cəmləşir.

- **Fərhad müəllim, yadımdadır, Adilə Əliyeva, hazırda ABŞ-da yaşayan digər xanım pianoçu Validə Rəsulova qadın pianoçuların güclü biliq məsələsinə görə çalmaqdan çəkindiyi fortepiano ilə orkestr üçün əsərləri də mükəmməl ifa edirdilər.**

- Eledir. Orkestrlə böyük konsertləri çalmaq fiziki baxımdan qadınlar üçün çətinidir. Amma bu xanımlar həmin əsərlərin öhdəsindən gəldilər. Hətta o zaman Vasif Adıgözəlov bizim üçün «Dörd piano və orkestr üçün konser» bəstələmişdi. Həmin konserti mərhum Rafiq Quliyev, Adilə Əliyeva, Validə Rəsulova və mən Heydər Əliyev Sarayında çalmışdım.

...Ustad dərsi isə artıq başa çatıb. Adilə xanım nə qədər yorğun olsa da, fikirlərini bizimlə bölüşməyə razılaşır:

- Bilirsiniz, bu məkan mənə çox doğmadır. Musiqinin təməlini burada öyrənmışəm. O vaxt Bülbül adına məktəb bu binada yerləşirdi. Məktəb aşağı mərtəbədə, konservatoriya isə yuxarı mərtəbələrdə idi. Biz bilirdik ki, nə vaxtsa yuxarı mərtəbələrdə təhsil alacaqıq. Bilirsiniz, mənim öz doğma vətənimdə ödənişsiz ustad dərsi verməyim bir növ borcumu qaytarmağımdır. Biz əvvəlki nəsildən öyrəndiyimizi mütləq yeni nəslə ötürməliyik. Mən bir ifaçı kimi Bakıda, bu binada yetişmişəm, mən de özümü kimlərə oxşamışam, kimlərdənse öyrənmişəm. Sizə bir sərr açım. Bu ustad dərslerimdə heç bir peşəkar ifaçının kimlərə oxşamışam, mən de özümü kimlərə oxşamışam, kimlərdənse öyrənmişəm. Sizə bir sərr açım. Bu ustad dərslerimdə heç bir peşəkar ifaçının kimlərə demədiklərini paylaşırıam. Bunu Azərbaycan ovladlarına demək mənim borcumdur. Hətta Fransada bir astroloq mənə demişdi ki, həyatda mənim missiyam bildiklərimi öyrətməkdən ibarətdir. Üstəlik, mən gərek emməllərimle adımı da doğrudam. Adilə ədalətli deməkdir.

- Adilə xanım, siz Azərbaycan piano ifaçılıq məktəbinin üzde olan bütün nümayəndlərini tanıyırsınız. Hətta bəziləri Fransada sizin tələbəniz de olub. Bu gün isə pianoçu nəslini davam etdirəcək gənclərə tanış oldunuz. Təessüratınız necədir?

- Təhsil Nazirliyi məni ustad dərsleri vermək üçün dəvət edəndə teklif verdim ki, qoylap balacalar da gəlsinlər. Ümumi təessüratım belədir ki, akademiyadan, musiqi məktəblərinin tələbələri hamısı hazırlanmışdır, ifa etdikləri əsərləri tam menimsəyiblər. Kimin istədiyi nə qədərdir, bunda işimiz yox! İstədiyi Allah verir. Bəzim işimiz öyrətməkdir. Hərdən deyirlər ki, cələmajı bacaran pianoçu konsertdə çıxış edir, bacarmayan da öyrədir. Başa düşmürəm, səhnə təcrübəsi olmayı nə öyrədə bilər? Mən təxminen 25 il öyrənəndən sonra dərs deməye başlamışam. Dərsdə söylediklərimi zərrə-zərrə toplamışam.

Bu yerde tanınmış ifaçı, Xalq artisti, BMA-nın prorektoru Yegane Axundova söhbətə qoşular:

- Mən Adilə xanıma Baki Musiqi Akademiyası adından təşəkkür edirəm ki, bizim tələbələrlə üç gün məşğul oldum. Adilə xanım tələbələrin çaldıqları bütün əsərləri şəxşən ifa edərək onlara yol göstərdi. Etiraf edim ki, neinki fortepiano müəllimlərinin, hətta çox məşhur ifaçıların belə geniş repertuarı yoxdur. Tələbələr mənə deyirdilər ki, bəstəkarlar barədə kitablarda olmayan məlumatları, faktları Adilə xanımdan eşitdik. Bu isə onları daha çox oxumağa, öyrənməyə həvəsləndirir. Bir pedaqoq kimi də onu deyə bilərəm ki, biz Moskva-Peterburq ifaçılıq məktəbinin əsasında dərs keçirik. Amma Adilə Əliyeva həm də Avropa ifaçılıq məktəbini bildiyi üçün onun dərslerindən yeniliklər çıxdı.

...Günün ikinci yarısında da ustad dərsleri davam edəcəkdi deyə, Adilə xanımı suallarımızla yormaq istəmədi. Maraqlananlara deyək ki, noyabrın 3-də saat 12-də Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyində Adilə xanımla görüş olacaq və muzeysi gələnlər onun sehri ifasını dinleyə biləcəklər.

Gülcahan Mirməmməd

(<https://www.addtoany.com/share?url=http%3A%2F%2Fwww.medeniyet.az%2Fpage%2Fnews%2F41363%2FBorcumu-qaytarmaq-ucun-burdayam.html&title=%E2%80%9CBorcumu%20qaytarmaq%20%C3%BC%C3%A7%C3%BCn%20burdayam%E2%80%9D>)
 (/#facebook) (/#twitter) (/#google_plus) (/#linkedin) (/#whatsapp)

Bu kateqoriyaya aid digər yazılar

(/page/news/41706/Men-ne-tekrarsiz-gurcuyem-ne-rus-teatr-mektebine-yad-adam.html)